

Neptun kód:		BTOTOR8N10 / BTOTOR8L10		
Az óra címe:		Oktató:	Tárgyjegyző:	
Írásbeliség és képi ábrázolás II. Új- jelenkor		Gyulai Éva	Gyulai Éva	
Az óra címe angol nyelven:			Az óra időpontja:	
<i>Written and Visual Representations I. Modern and Contemporary</i>			Órarend szerint	
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága:				
Az óra típusa:	Beszám. kötelezettség	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel:
szeminárium	gyakorlati jegy	2	2	
Az óra rövid tartalmi ismertetése:				
<p>A tantárgy a történelemnek elsősorban a középf- és újabb kori írásos forrásaira és a történeti jelenségek, személyek, események képi ábrázolására (történeti ikonográfia) fókuszál. A hallgatók megismerik a legfontosabb forrástípusokat, a forrást kibocsátó kormányzatok, egyéb joghatóságok, írásszervek (egyházi intézmények, kancellária, joghatóságok stb.), magánszemélyek írásbeliségének jellemzőit (nyelv, paleográfia, írásoktatás stb.). A kurzus a hivatali és magán-nyelvhasználat (latin és német mint lingua franca, nemzeti nyelv, anyanyelv és liturgikus nyelv), a nyelv és írás kapcsolatának vizsgálata mellett kitér az írástudás, alfabetizáció kérdésére is. Kiemelten tárgyalja a nyomdák és könyvkiadás, sajtó történetét, a nyomtatványok klasszifikációját, majd a történettudományban játszott szerepüket. A történeti ikonográfia tárgyalásánál a korstílusok és művészeti irányzatok fő jellemzői, illetve a legfontosabb műfajok alapjainak megismertetése után (festészet, plasztika, sokszorosított grafika, rajz stb., ideértve a fotó és a mozgókép, filmművészet, média és internet alkotásait is) a történelem ábrázolásának, illusztrálásának és népszerűsítésének problémakörével foglalkozunk, kiemelve a forráskritika meghatározó szerepét a történettudomány művelésében és a történelem ábrázolásának területein.</p>				
Jegy szerzésének feltételei:				
beadandó				
Fontosabb kötelező irodalom jegyzéke:				
<p>Hudi József: Alfabetizáció és népi írásbeliség a 18–19. sz-ban = <i>Rubicon</i> 6. (1990) 16–19. Jakó Zsigmond: <i>Írás, könyv, értelmiség. Tanulmányok Erdély történelméhez</i>. Kriterion, Bukarest, 1976 Madas Edit–Monok István: <i>A könyvkultúra Magyarországon</i>. Balassi, Budapest, 1998 A magyar hivatali írásbeliség fejlődése 1181–1981. Szerk. Kállay István. (<i>Magyar Herold. Forrásközlő, családtörténeti és címertani évkönyv</i> Nr. 1.) ELTE, Budapest, 1984 Mikó Árpád–Sinkó Katalin (szerk.): <i>Történelem–kép. Szemelvények múlt és művészet kapcsolatából Magyarországon</i>. Kiállítási katalógus (Magyar Nemzeti Galéria 2000. márc. 17–szept. 24.) Budapest, 2000</p>				
Fontosabb ajánlott irodalom jegyzéke:				
<p>Cennerné Wilhelmb Gizella: <i>A Zrínyi család ikonográfiája</i>. Balassi, Budapest, 1997 Föglein Antal: A vármegyei jegyzőkönyv = <i>Levéltári Közlemények</i> 16. (1938) 142–167. Galavics Géza: <i>Kössünk kardot az pogány ellen. Török háborúk és képzőművészet</i>. Képzőművészeti, Budapest, 1986 Pallai Mária: <i>Történelem, képek, képzetek</i> = <i>Klió</i> 13. (2004)/2. Rózsa György: <i>Magyar történetábrázolás a 17. században</i>. Budapest, 1973 <i>Özönvíz</i>. (Írta: Henryk Sienkiewicz). R: Jerzy Hoffman, 1974. Fesztivál Film–DVD. 2000 Tóth István György: <i>Mivelhogy magad írást nem tudsz. Az írás térhódítása a művelődésben a kora újkori Magyarországon</i>. MTA TTI, Budapest, 1996 (<i>Társadalom- És Művelődéstörténeti Tanulmányok</i> 17.)</p>				

Tájékozódás: *História* és *Rubicon* c. folyóiratok, www.mult-kor.hu; *ANNO Online*
Történelmi Magazin: www.an-no.hu

Egyéb tudnivalók: